

بِقَلْمَنْ آقَايِ شِيْخِ فَضْلِ اللَّهِ سَعَادَتْ

زَيْرُ ————— هُوَالْعَ

ذَرْ حَيْدَلْ

(۱۰)

آقایان مادیین میگویند: چون ما خدا را در عالم خلقت با حواس ندیده‌ایم نباید خدا در خارج عالم باشد این افکار روی اصل تجربه و فلسفه حس است در صورتیکه این حکم خود برخلاف حس است زیرا در غیر محروس نباید حکم قطعی صادر کنند نه نفیاً و نه اثباتاً بنابراین حکم به نیوتن خدا برخلاف اصول خودشان می‌باشد این اضطراب را و پریشانگویی مثل اینکه جزو عادات و غرائز مادیین است.

حضرت صادق علیه السلام یاک طبیب طبیعی از همین طریق پاسخ قانع کننده داد بطوریکه او از عقیده خرافی خود دست برداشت و از تزلزل و اضطراب نجات یافت .

رشو شکاه علوم انسانی و مطالعات فرنگی

حضرت صادق علیه السلام فرمود: تو در صدور این حکم (انکار خدا) ایمان تداری زیرا معتقد بچیزی که برخلاف مبنای تو است شده‌ای طبیب گفت چطور؟ حضرت فرمود شما می‌گوئی هر آنچه با حواس درک نشود مورد انکار است بنابراین از غیر طریق حواس حکمی نداری؟

طبیب گفت چنین است حضرت فرمود: آیا تودا خل زمین و قمر در یاهای و میان هوا و بالای آسمان رفتی و هیچ جاصانع مدبر را ندیدی؟ گفت نه، حضرت فرمود پس چگوته بدون استناد بحس انکار میکنی؟ طبیب گفت شک دارم .

حضرت فرمود حالا که از انکار بشک آمدی امیدوارم بزودی معرف شوی. سپس حضرت صادق با همراهی که در دست طبیب بود و ادارش نمود که بدرخت

هیله و زمینی که در او زرع می‌شود و بزارع وغیرها که هیچ‌کدام اشان را ندیده بود و بهیج یک از حواس آنان را درک نکرده بود اعتراف کند (این حدیث مفصل است و بهمین اندازه اکتفا شد)

کامیل فلاماریون در خلال بیان قوانین حرکات آسمان میگوید: در این فضاء لا اتناهی ملیون ملیون نهاد کواکب بحر کت در آمده نقل و انتقال می‌یابند. در قبال این سقوط عظیم هیبت آور یعنی باران کواکب در فضای لا اتناهی، در قبال این جاده‌های مختلفه یعنی این مدارات عظیمه که اندازه مساحت آنان حتی بوهم و خیال هم ادرالک نمی‌شود و ستارگان که با نظم و ترتیب خاصی چون عقربه یک ساعت دیواری و یا نزول یک سیب از درخت و یا چرخ طیار یا آسیای بادی بر حسب میزان قوه نقل بحر کت خود ادامه میدهند.

در قبال اطاعت شگفت‌انگیز اجرام سماوی از قواعد و قوانین و تطابق این اجرام با آن قوانین، در قبال کیفیات استحکام و ثبات و بقاء عالم، کیست که بتواند انکار نموده و بگوید قوه بر ماده سلط و حکومت نداشته و نمی‌تواند بروفق قانون مخصوص و تغییر نایدیر خود ماده را اداره نماید؟

کیست آن شخص که بالفرض قوه رامطیع و تابع تشکیلات بی‌حس و حرکت ماده نصور نموده بر طبق مسلک قهرائی مشائین (پیروان فلسفه ارسسطو) تصدیق نماید که قوه یکی از خواص مخفی و باطنی ماده بوده در عین اینکه قوه لایق داشتن عنوان یک سلطان صاحب اختیار و مطلق می‌باشد آنرا در رتبه عناصر تابعه و مطیع محسوب دارد سپس فلاماریون میگوید نمود بالله اگر بر حسب اتفاق چنین قضیه‌ای رخ دهد که قوه در اندک لحظه بوظیفه خود عمل ننموده و عصای سلطنتی را بعنوان استعفاء از شغل خود ازدست رهامیکرد چه حادثه رخ میداد تهافت این قضیه اساس نظم و ترتیب عالم را ازین برده و جهان را بصورت توده‌های درهم و برهم مهیب خواهد در آورد آری این است نمره صورت و قوع این فرض سقیه‌انه کاه علوم اسلامی و مطالعات فرنگی

این نظریه متین فلاماریون مطابق راهیت با فرهایش امام صادق علیه السلام که فرمود اگر عالم تدبیر ندارد در صورتیکه اندک خلل در نظم و ترتیب گوشاهی از جهان حاصل شود آیا تمام عالم مختل و معذوم نمی‌شود و آیا مردم در آن موقع چه چاره برای اصلاح جهان خواهند داشت؟

حدیثی نیز درباره عظمت جهان از امام صادق علیه السلام نقل شده ان لله اثنی عشر الف عالم، کل عالم منه اکبر هن سبع سهوات و سبع ارضین ما بری عالم من هم ان لله عزوجل عالماً غیر هی

يعنى خدا برای دوازده هزار عالم است که هر کدام از آنها بزرگتر از هفت آسمان ←

بِقَلْمِنْ : آقای حسین میرزا تی

بقیه از شماره قبل

شرح حال مرحوم میرزا قمی «اعلی‌الله مقامه»

میرزا وادیات

با اینکه در میان فقها کمتر ادیب یافت میشود و دقت در مسائل و ابواب فقه کمتر
مجال مطالعه ادبیات میدهد.

معدلك مرحوم میرزا با آن دقت نظر و توعیل در فقه و اصول و اشتغال بتألیف و
تصنیف، در ادبیات عرب و زبان فارسی استاد بوده قصائد بلیغ عربی و پارسی او که در دست
است نمونه از تبعرا و در شعر عربی و پارسی است

از خصوصیات او در شعر ایشت که هر بیت قصیده عربی که سروده ذیل آن ترجمه
آنرا نیز بشعر پارسی انشاء نموده است که اشعار فارسی خود قصیده علیحده‌ای است.
خصوصیت دیگر او در قصائد ایشت که توسل به آنها اطهار علیهم السلام مخصوصاً توسل
او به حضرت مولی الموحدين و ائمه الشافعین امین الشوفتين علی علیه السلام منظور نظر

بوده و بمدح خاندان رسالت پایان می‌یابد
اشعاری که از آن مرحوم در دست است بخط اشیوای خود او است که الحق در نسخ
ونستعلیق نمونه زیبای خط است.

اینک قسمی از بیک قصیده نقل میشود.

→ و زمین است و هیچ عالمی گمان نمی‌کند که خدا بر این دنیا عالم دیگر است و در روایت دیگری

الحمد لله

حضرت باقر علیه السلام فرمود:

در آسمانهای عالمی است که تماماً مسکون بنفس و مخلوقاتی مانند شما هستند. و در بعضی
از روایات هفتاد هزار عالم ذکر شده است.